

O b s a h

Úvod	7
1. Opodstatněnost a aktuálnost kategorie vnější rovnováhy	9
1.1. Soudobý vývoj ekonomické teorie i praxe ve vyspělých kapitalistických zemích	9
1.2. Dlouhodobé vývojové tendence mezinárodního obchodu	14
1.3. Vysvětlení dlouhodobých tendencí vývoje mezinárodního obchodu, poválečné změny a aktuálnost kategorie vnější rovnováhy	23
2. Charakteristika vnější rovnováhy jako ekonomické kategorie	36
2.1. Vnější rovnováha a platební bilance	36
2.2. Tržní mechanismus a záměrná regulace při vnější rovnováze	48
2.3. Multilaterální povaha vnější rovnováhy	65
3. Historicko-ekonomická konkrétnost vnější rovnováhy	70
/Způsob dosahování vnější rovnováhy a její místo v celkovém systému fungování kapitalistické ekonomiky v různých stadiích vývoje/	
3.1. Vytváření vnější rovnováhy v období do první světové války	72
3.2. Vnější rovnováha v meziválečném období	81
3.3. Vnější rovnováha v poválečném období	84
4. Role vnějších hospodářských vztahů v procesu dosahování a obnovování dynamické rovnováhy ekonomiky	88
4.1. Teorie dynamické rovnováhy	88
4.2. Pojetí vnitřní rovnováhy a její souvislosti	92
4.2.1. Vztahy mezi zaměstnaností a cenovou hladinou	93
4.2.2. Vztahy mezi tempem hospodářského růstu a stabilitou cenové hladiny	101
4.2.3. Charakteristika vnitřní rovnováhy kapitalistické ekonomiky	106
4.3. Vzájemné vztahy vnitřní a vnější rovnováhy	111
4.3.1. Ekonomická teorie o vztazích vnitřní a vnější rovnováhy	113
4.3.2. Směry působení vnějších hospodářských vztahů na vnitřní rovnováhu	123
4.3.2.1. Vliv vnějších vztahů na tempo růstu /a zaměstnanost/ z hlediska efektivní poptávky.	124

4.3.2.2.	Vliv vnějších vztahů na tempo hospodářského růstu z hlediska jeho zdrojů	127
4.3.2.3.	Vliv vnějších vztahů na stabilitu cenové hladiny a vzájemnou slučitelnost vnitřních hospodářských cílů	133
4.3.3.	Vliv vývoje vnitřních ekonomických veličin na vnější hospodářské vztahy	136
4.3.3.1.	Vliv rozdílného vývoje vztahu celkové poptávky a nabídky u jednotlivých zemí na vnější hospodářské vztahy	137
4.3.3.2.	Vliv rozdílného vývoje cenové hladiny u jednotlivých zemí na vnější hospodářské vztahy	142
4.3.3.3.	Rozdílné tempo hospodářského růstu jednotlivých zemí a jeho důsledky na vnější hospodářské vztahy	158
4.3.3.4.	Význam hospodářské politiky pro dosahování vnější rovnováhy	165
Dodatek ke kapitole 4.		176
5.	Role mezinárodní měnové sféry při vnější rovnováze	185
5.1.	Soustava devizových kursů	187
5.2.	Stupeň konvertibility měn	194
5.3.	Vytváření mezinárodní likvidity	197
5.3.1.	Vytváření mezinárodní likvidity	199
5.3.2.	Rozdělení a přerozdělení prostředků mezinárodní likvidity mezi jednotlivými zeměmi	200
Z á v ě r y		203
Seznam tabulek		215
Seznam grafů		216
Seznam literatury		217
Anglické a ruské resumé		221

C O N T E N T S

Introduction	7
1. Foundation and topicality of the category of external equilibrium	9
1.1. Contemporary development of the economic theory and practice in advanced capitalist countries	9
1.2. Long-term development tendencies of international trade	14
1.3. Explanation of the long-term development tendencies of international trade, post- war changes and topicality of the category of external equilibrium	23
2. The characteristics of the external equi- librium as an economic category	36
2.1. External equilibrium and balance of payments	36
2.2. Market mechanism and deliberate regula- tion with external equilibrium	48
2.3. The multilateral character of external equilibrium	65
3. The historical-economic concreteness of exter- nal equilibrium /The way of achieving external equilibrium and its place in the overall func- tioning system of the capitalist economy at different development stages	70
3.1. Formation of external equilibrium during the period preceding World War I	72
3.2. External equilibrium during the inter-war period	81
3.3. External equilibrium during the post-war period	84
4. The role of external economic relations in the process of achieving and restoring a dynamic economic equilibrium	88
4.1. Theory of dynamic equilibrium	88
4.2. Concept of internal equilibrium and its connections	92
4.2.1. Relations between the employment and price level	93
4.2.2. Relations between the growth rate and price level stability	101
4.2.3. A characteristics of the internal equilibrium of the capitalist economy	106

4.3.	Mutual relations between the internal and external equilibria	111
4.3.1.	Economic theory on the relations between the internal and external equilibria	113
4.3.2.	The directions of the effects of external economic relations on the internal equilibrium	123
4.3.2.1.	Effect of external relations on the growth rate /and employment/ from the viewpoint of effective demand	124
4.3.2.2.	Effect of external relations on the rate of economic growth from the viewpoint of its sources	127
4.3.2.3.	Effect of external relations on the price level stability and mutual compatibility of internal economic goals	133
4.3.3.	Effect of the development of internal economic quantities on external economic relations	136
4.3.3.1.	Effect of the different development of the relation between overall demand and offer in particular countries on external economic relations	137
4.3.3.2.	Effect of the different price level development in particular countries on external economic relations	142
4.3.3.3.	Different rate of economic growth in particular countries and its consequences for external economic relations	158
4.3.3.4.	The importance of economic policy for achieving external equilibrium	165
Appendix to chapter 4. Economic policy in forming an equilibrium of the balance of payments		176
5.	The role of the international monetary field in the external equilibrium	185
5.1.	The system of rates of exchange	187
5.2.	The degree of currency convertibility	194
5.3.	Formation of international liquidity	197
5.3.1.	Formation of international liquidity	199
5.3.2.	Distribution and redistribution of means international liquidity among particular countries	200

Conclusions	203
List of tables	215
List of charts	216
List of works used	217
English and Russian summaries	221

СОДЕРЖАНИЕ

Введение	7
1. <u>Обоснованность и актуальность категории внешнего равновесия</u>	9
1.1. Современное развитие экономической теории и практики в развитых капиталистических странах	9
1.2. Долговременные тенденции развития международной торговли	14
1.3. Объяснение долговременных тенденций развития международной торговли, послевоенные перемены и актуальность кате- гории внешнего равновесия	23
2. <u>Характеристика внешнего равновесия как экономической категории</u>	36
2.1. Внешнее равновесие и платежный баланс	36
2.2. Рыночный механизм и преднамеренное регулирование при внешнем равновесии	48
2.3. Многосторонний характер внешнего равновесия	65
3. <u>Историческо-экономическая конкретность внешнего равновесия</u> / <u>Способ достижения внешнего равновесия и его место в общей</u> / <u>системе функционирования капиталистической экономики на</u> / <u>различных стадиях ее развития.</u> /	70
3.1. Образование внешнего равновесия в период до первой мировой войны	72
3.2. Внешнее равновесие в период между мировыми войнами	81
3.3. Внешнее равновесие в послевоенный период	84
4. <u>Роль внешних экономических отношений в процессе достижения</u> / <u>и обновления динамического равновесия экономики</u>	88
4.1. Теория динамического равновесия	88
4.2. Понимание внутреннего равновесия и его взаимозависимости	92
4.2.1. Отношения между занятостью и уровнем цен	93
4.2.2. Отношения между темпами экономического роста и стабильностью уровня цен	101
4.2.3. Характеристика внутреннего равновесия капиталистической экономики	106

4.3.	Взаимоотношения между внутренним и внешним равновесием	111
4.3.1.	Экономическая теория об отношениях внутреннего и внешнего равновесия	113
4.3.2.	Направления воздействия, оказываемого внешними экономическими отношениями на внутреннее равновесие	123
4.3.2.1.	Влияние внешних отношений на темпы роста /и занятость/ с точки зрения эффективного спроса	124
4.3.2.2.	Влияние внешних отношений на темпы экономического роста с точки зрения его источников	127
4.3.2.3.	Влияние внешних отношений на стабильность уровня цен и взаимную совместимость внутренних экономических целей	133
4.3.3.	Влияние развития внутренних экономических величин на внешние экономические отношения	136
4.3.3.1.	Влияние неодинакового развития отношения общего спроса и предложения в отдельных странах на внешние экономические отношения	137
4.3.3.2.	Влияние неодинакового развития уровня цен в отдельных странах на внешние экономические отношения	142
4.3.3.3.	Неодинаковые темпы экономического роста отдельных стран и его последствия на внешние экономические отношения	158
4.3.3.4.	Значение экономической политики для достижения внешнего равновесия	165
5.	<u>Роль международной валютной сферы при внешнем равновесии</u>	
5.1.	Система валютных курсов	187
5.2.	Степень конвертибельности валют	194
5.3.	Образование международного ликвидитета	197

З а к л ю ч е н и я	203
Перечень таблиц	215
Перечень диаграмм	216
Перечень литературы	217
Резюме на английском и русском языках	221